

Dílo: Harry Potter a kámen mudrců (J. K. Rowling)

Předmět: ČJ - rozbor děl

Přidal(a): katie.kyselova+

Joanne Rowlingová (*1965)

- Píše pod jménem J.K. Rowlingová, narodila se 31. července 1965 v Yate, Spojené království.
- Je známá zejména díky řadě knih o čarodějnickém uči Harry Potterovi.
- Knižní série o Harry Potterovi získala celosvětový úspěch včetně řady ocenění.
- Rowlingová je známá také svým životním příběhem, kdy se z života na sociálních dávkách stala během pěti let multimilionářkou.
- Navštěvovala Wydeanskou střední školu, kde často svým přátelům vyprávěla příběhy.
- Nápad na příběh o kouzelnickém uči dostala během cesty vlakem z Manchesteru do Londýna.
- Na cílové zastávce měla již vymyšlenou většinu postav a základní děj prvního dílu série – Harry Potter a Kámen mudrců.

Další díly a doplňkové knihy:

- Harry Potter a Tajemná komnata
- Harry Potter a Vězeň z Azkabanu
- Harry Potter a Ohnivý pohár
- Harry Potter a Fénixův řád
- Harry Potter a Princ dvojí krve
- Harry Potter a Relikvie smrti
- Fantastická zvířata a kde je najít
- Harry Potter a Prokleté dítě
- Bajky barda Beedleho

Rozbor: Harry Potter a Kámen mudrců

Základní charakteristika:

- **Literární žánr:** Fantasy román
- **Literární druh:** Epika
- **Rok vydání:** 1997
- **Charakteristika:** Kniha je tajemná a plná napětí, ale i humoru, nečekaných zvrátů a překvapení. Je doporučena čtenářům od 9 do 99 let.
- **Překlad:** Vladimír Medek.

Téma a motivy:

- **Téma:** Boj dobra se zlem
- **Motiv:** Kouzelnický svět, nadpřirozeno
- **Název:** Dílo se jmenuje podle hlavního hrdiny – Harryho Pottera. První díl nese podnázev „Kámen mudrců“, což je hlavní motiv, kterým se hrdinové během prvního ročníku v Bradavicích zabývají. Pátrají po ztraceném kamenu mudrců a nakonec na konci příběhu prožijí jakousi „výpravu“ za jeho ulovením. (Nebo spíše údajným zastavením jejich profesora před jeho krádeží.)

Kompoziční výstavba:

- Chronologická
- Příběh je rozdělen do kapitol.
 - První díl začíná prologem, který vysvětluje, jak se Harry dostal k Dursleyovým.
- Každý díl série Harry Potter je ohraničen koncem léta v Kvikálově a následným přesunutím do školy čar a kouzel v Bradavicích. Je určeno převážně mladším divákům, to ale platí pouze u prvních dvou až třech dílech. Každý díl reprezentuje jeden rok života Harryho Pottera. Čím více Harry dospívá, tím více je děj temnější a jeho postoje ke světu se mění. Čtenáři v devadesátých letech tak díky Rowlingové pravidelnému ročnímu vydávání knih mohli mít pocit, že s Harrym vyrůstají.

Jazyková stránka díla:

- Využívání velkého počtu metafor, často přímá řeč.

Časoprostor:

- Svět čar a kouzel, o kterém lidi nevědí, ve Velké Británii.
- Dílo se odehrává v roce 1996

Hlavní postavy:

- **Harry Potter:** Sirotek, který nadevše miluje své přátele, je čestný, hodný, občas mu ale „rupnou nervy“. Moudrý klobouk ho chtěl zařadit do Zmijozelu, na Harryho přání se ale dostal do Nebelvíru.
- **Ron Weasley:** Nejlepší kamarád Harryho, se kterým prožívá dobrodružství na škole, pochází z chudé rodiny. Chudý zrzavý chlapec, trochu nesmělý, do školy se moc neučí. Jeho snem je být ve famfrpálovém týmu, nakonec se zamiluje do Hermiony.
- **Hermiona Grangerová:** Kamarádka Rona a Harryho, chytrá a ráda se učí. Chytrá, starostlivá, bojuje za různá práva, velmi citlivá a pilná. Moudrý klobouk ji chtěl zařadit do Havraspáru, nakonec jí ale vybral Nebelvír.
- **Albus Brumbál:** Ředitel školy čar a kouzel v Bradavicích, hodný a rád svým studentům pomáhá.
- **Severus Snape:** Učitel lektvarů, který Harryho doslova nesnáší, hned první den si na něj zasedl.
- **Rubeus Hagrid:** Hodný a nápomocný obr, správce Bradavic.
- **Lord Voldemort:** Jeden z nejsilnějších čarodějů všech dob, přidal se ale na stranu zla. Svoji duši rozdělil na sedm částí a přenesl je do viteálů, to mu dodalo jeho zrůdný vzhled. V prvním díle vystupuje jako přízrak v Zapovězeném lese – zbytek jeho duše.
- **Buclatá dáma:** Je obraz jedné tlusté dámy, která ráda zpívá árie a má za úkol chránit vstup do nebelvírské koleje. Občas studenty trápí svým dlouhým zpíváním před tím, než někoho pustí dovnitř. Jednou za čas se pro přístup do nebelvírské věže změní heslo.
- **Jména některých dalších učitelů v Bradavicích:**
 - **Profesor Quirrell:** Učitel obrany proti černé magii.

- **Profesorka McGonagallová:** Učitelka přeměňování, proměňuje se v kočku.
- **Argus Filch:** Školník.
- **Filius Kratiknot:** Učitel kouzelných formulí.
- **Poppy Pomfreyová:** Ošetřovatelka.
- **Pomona Prýtová:** Profesorka bylinkářství.

Děj (obsah) díla

Harry Potter je jedenáctiletý mladík, který navštěvuje školu čar a kouzel v Bradavicích. Když Harry oslavil své jedenácté narozeniny, po pár dnech mu přišla divná zelená obálka. Strýc Vernon, u kterého Harry bydlel, obálku pozná a ihned ji zničí. Harryho dětství nebylo hezké, nebylo takové, jaké by chtělo mít každé dítě. Jeho rodiče zabil mocný čaroděj Lord Voldemort. Po této hrozně události si mladého Pottera vezme strýček Vernon a teta Petunie. Oba dva chtějí zamezit posílání dopisů, tak se rozhodnou, že vezmou celou rodinu na opuštěný ostrov, na který žádný dopis nedorazí. Přesně o půlnoci, ve chvíli, kdy se Harry před jedenácti lety narodil, vtrhne do chatičky, kde pobývala rodina, podivný obr. Představí se jako Rubeus Hagrid, který dělá správce v Bradavicích a je tím, kdo se snaží Harrymu posílat dopisy, ve kterých je uvedeno, že by měl v září nastoupit na školu čar a kouzel, jejíž jméno je Bradavice. Hagrid mu též sdělí pravdu, kde mu objasní incident s rodiči. Dozvídá se, že neměli autonehodu, ale že je zabil nejvíce obávaný čaroděj Voldemort.

Poté se s Hagridem vydá Harry do slavné Gringottovy banky, kde si vybere zděděné peníze po svých rodičích. Když nastalo prvního září, prošel přepážkou mezi nástupištěm devět a deset, kdy měl jít na nástupiště devět a tři čtvrtě. Harry se měl do školy dostat sám a nevěděl, jak se na nástupiště dostat. Zhlédl však paní se třemi dětmi. Zeptal se jí, kudy má jít, ta odpověděla, aby následoval její syny. Prošel zdí a dostal se na chtěné nástupiště, kde už čekal expres, který je měl dopravit do Bradavic. Ve vlaku se seznámil s Ronem, se kterým prožívá celé dobrodružství. Také se seznámí s chytrou dívkou Hermionou. Ve škole jsou všichni tři Moudrým kloboukem zařazeni do koleje Nebelvír, jenž je jedna ze čtyř kolejí, do kterých jsou zařazeni všichni studenti. Na oslavě nového školního roku si Harry povšimne profesora Snapea, který je ředitelem Zmijozelu. Na hodině, kde se učí létat na koštěti, prokáže, že je velmi nadaný ve famfrpálu, což je velmi populární sport mezi studenty. Nerozlučná dvojka nebelvírských studentů zjistí, že se někdo snaží ukrást zázračný Kámen mudrců, který dokáže vyrobit zlato a elixír života. Jako prvního obviní profesora Snapea, který to nečekaně nebyl, jelikož se vloupali do jeho komnaty. Člověkem, který se snaží ukrást tento kámen, je profesor Quirrell. Harrymu se nakonec podaří kámen před profesorem zachránit.

Význam díla a jeho ohlas u čtenářů:

Vydání této knihy o Harry Potterovi autorku zcela proslavilo. Kniha Harry Potter a Kámen mudrců je první příběh o malém čaroději. Kniha čtenáře ohromila a mnoho z nich už netrpělivě čekali na další díly.

J.K. Rowlingová před vydáním Harryho Pottera žila v chudobě na sociálních dávkách. Jednoho osudového dne ji ve vlaku na cestě z Manchesteru do Londýna napadl příběh o chlapci – čaroději. Když dorazila na cílovou zastávku, měla již vymyšlený děj první knihy, název a postavy. Po vydání knihy se během pěti let stala miliardářkou. Dnes patří mezi nejbohatší ženy světa.

Jiná zpracování:

- Dílo bylo zfilmováno v roce 2001 (distribucí Warner Bros. Pictures).